

Bog anmeldelser

Anmelder i dette nummer: Amanuensis *Erik Johnsen*.

Mason Haire, ed.: Modern Organization Theory. John Wiley & Sons, Inc., 1959, 324 p.

I februar 1959 afholdt Foundation for Research on Human Behavior at Ann Arbor, Michigan et symposium over nyere organisationsteori og nyere metoder taget i anvendelse indenfor dette område. Matematikere, statistikere og socialvidenskabsfolk af forskellige kategorier var samlet omkring bordet.

Man bemærker, at bogens titel er organisations *teori*. Det er et ret nyt fænomen at tale om teori i forbindelse med organisationsproblemer, da de fleste har været enige om, at der egentlig ikke findes nogen organisationsteori. Bogens redaktør forsvarer betegnelsen under henvisning til den intensive research fra forskelligt hold på en organisation.

Medens der i denne bog er tilløb til en anden opfattelse af en organisations målsætningsstruktur end den sædvanligvis herskende gevinstmaksimering og medens der er tegn til en sammenslutning af det psykologiske og sociologiske syn på gruppen, er det af stor interesse at se de forskellige matematisk-statistiske metoder anvendt i organisations-research.

Haire siger således i sin oversigt over symposiets resultater, at grunden til at man i dag kan tale om en organisationsteori er, at man er begyndt at anvende spilteori, decisionsteori, informationsteori og gruppeteori på problemerne. Et af de hidtil i socialvidenskaberne upågtede matematiske midler til en fremstilling af gruppefænomener er graf teori, som skitseres af Dorwin Cartwright. Graf teori er en generel metode til beskrivelse af relationerne mellem forskellige enheder,

f. eks. (personer) i en gruppe eller en organisation. Disse relationer kan være hvad som helst, in casu information, myndighed o. s. v.

For en introduktion til graf teorien udover Cartwrights kapitel kan henvises til *Claude Berge: Théorie des Graphes et ses Applications*, Dunod, 1958.

Erik Johnsen.

David W. Miller and Martin K. Starr: Executive Decisions and Operations Research. Prentice-Hall, Inc., 1960. 446 sider.

Forfatterne underviser i operationsanalyse på Graduate School of Business, Columbia University. Miller er statistiker og Starr er ingeniør af baggrund og begge har de erfaring i praktisk operationsanalyse (Starr har således haft sit eget konsulentfirma indtil han blev professor ved Columbia).

Forfatternes baggrund og deres formål at fremstille operationsanalysen på deres egen måde med henblik på handelshøjskolestuderende som konsumenter er en ganske tilfredsstillende kombination.

Forfatterne lægger hovedvægten på det synspunkt, at virksomhedslederen skal træffe beslutninger og til den ende kræver en formålsformulering (som han selv må finde ud af) og et sæt informationer, som er forenet i en anvendelig model. De første 167 sider går med en diskussion af disse vitale spørgsmål, en fortrinsvis verbal diskussion, som er lagt instruktivt, næsten spændende til rette.

Herefter ser forfatterne på virksomhedslederen som funktionschef. Dels marketingchef, dels produktionschef og dels administrationschef. De fremstiller en række

Bog anmeldelser

Anmelder i dette nummer: Amanuensis *Erik Johnsen*.

Mason Haire, ed.: Modern Organization Theory. John Wiley & Sons, Inc., 1959, 324 p.

I februar 1959 afholdt Foundation for Research on Human Behavior at Ann Arbor, Michigan et symposium over nyere organisationsteori og nyere metoder taget i anvendelse indenfor dette område. Matematikere, statistikere og socialvidenskabsfolk af forskellige kategorier var samlet omkring bordet.

Man bemærker, at bogens titel er organisations *teori*. Det er et ret nyt fænomen at tale om teori i forbindelse med organisationsproblemer, da de fleste har været enige om, at der egentlig ikke findes nogen organisationsteori. Bogens redaktør forsvarer betegnelsen under henvisning til den intensive research fra forskelligt hold på en organisation.

Medens der i denne bog er tilløb til en anden opfattelse af en organisations målsætningsstruktur end den sædvanligvis herskende gevinstmaksimering og medens der er tegn til en sammenslutning af det psykologiske og sociologiske syn på gruppen, er det af stor interesse at se de forskellige matematisk-statistiske metoder anvendt i organisations-research.

Haire siger således i sin oversigt over symposiets resultater, at grunden til at man i dag kan tale om en organisations-teori er, at man er begyndt at anvende spilteori, decisionsteori, informationsteori og gruppeteori på problemerne. Et af de hidtil i socialvidenskaberne upågtede matematiske midler til en fremstilling af gruppefænomener er graf teori, som skitseres af Dorwin Cartwright. Graf teori er en generel metode til beskrivelse af relationerne mellem forskellige enheder,

f. eks. (personer) i en gruppe eller en organisation. Disse relationer kan være hvad som helst, in casu information, myndighed o. s. v.

For en introduktion til graf teorien udover Cartwrights kapitel kan henvises til *Claude Berge: Théorie des Graphes et ses Applications*, Dunod, 1958.

Erik Johnsen.

David W. Miller and Martin K. Starr: Executive Decisions and Operations Research. Prentice-Hall, Inc., 1960. 446 sider.

Forfatterne underviser i operationsanalyse på Graduate School of Business, Columbia University. Miller er statistiker og Starr er ingeniør af baggrund og begge har de erfaring i praktisk operationsanalyse (Starr har således haft sit eget konsulentfirma indtil han blev professor ved Columbia).

Forfatternes baggrund og deres formål at fremstille operationsanalysen på deres egen måde med henblik på handelshøjskolestuderende som konsumenter er en ganske tilfredsstillende kombination.

Forfatterne lægger hovedvægten på det synspunkt, at virksomhedslederen skal træffe beslutninger og til den ende kræver en formålsformulering (som han selv må finde ud af) og et sæt informationer, som er forenet i en anvendelig model. De første 167 sider går med en diskussion af disse vitale spørgsmål, en fortrinsvis verbal diskussion, som er lagt instruktivt, næsten spændende til rette.

Herefter ser forfatterne på virksomhedslederen som funktionschef. Dels marketingchef, dels produktionschef og dels administrationschef. De fremstiller en række

operationsanalysemodeller for hvert af disse områder af forholdsvis simpel matematisk-statistisk natur. Men ret effektive.

Bogen afsluttes med en på egne erfaringer bygget fremstilling af problemstillingens problem, en vurdering af operationsanalysemetoder og de spørgsmål, der knytter sig til en praktisk gennemførelse af en operationsanalyse.

Nærværende anmelder har positive erfaringer med Miller og Starrs bog fra studiekreds i omkostninger og prispolitik på H. A. studiets fjerde semester (Handelshøjskolen i København) og kan anbefale den for et videre publikum, der kunne tænkes at være interesseret i en original indførelse i beslutningsteori og operationsanalyse og navnlig disses anvendelser.

Erik Johnsen.

Harold Bierman, jr., Lawrence E. Fouraker and Robert K. Jaedicke: Quantitative Analysis for Business Decisions. Richard D. Irwin, Inc., 1961. 358 p., \$ 7.95.

De tre forfattere er professorer i henholdsvis regnskabsvæsen, økonomisk teori og driftsøkonomi. Forfatternes formål har været at fremstille et repræsentativt udvalg af nyere kvantitative modeller og de metoder der ligger til grund for sådanne. Videre har det været et formål at gøre dette ved hjælp af så elementær matematik og statistik som muligt for at gøre stoffet tilgængeligt for den amerikanske handelshøjskole-studerende.

Det kan uden tvivl siges at være et lykkeligt samarbejde al den stund begge formål er tilgodeset; navnlig da adskillige allerede uddannede har samme formål som de studerende i dette stykke.

De 328 sider egentligt stof er opdelt i 23 kapitler, hvert bestående af fra 7 til 18 sider. Når man betænker at hvert kapitel behandler et forholdsvis afgrænset emne er det nærliggende at slutte sig

frem til hvor koncis fremstillingen må være, hvis der overhovedet skal stå noget i bogen. Og det gør der.

Efter først at have diskuteret modelbegrebet, går man ind på en præsentation af det moderne beslutningsteoretiske oplæg (kapitlerne 2 til 8). Problemerne formuleres som beslutninger under usikkerhed og det statistiske apparat for behandling af disse spørgsmål (herunder spilteori) sættes op på en særdeles overskuelig måde.

Forfatterne går herefter over til statistisk omkostningskontrol og behandler så to investeringsproblemer, dels investering i fonds, dels investering i realkapital. Bogens sidste kapitel behandler udskiftningsspørgsmål og investeringsproblemer har således få et fremtrædende plads i fremstillingen (Bierman er expert på området). Det er opløftende at se kombinationen af sandsynlighedsoplægget og den gængse investeringskalkule behandlet i en forholdsvis elementær lærebog.

Kapitel 12 behandler spørgsmålet om „køb af information“, der kan optimeres som enhver anden parameter og kapitel 13 giver en (lidt for kort) oversigt over elektronisk databehandling, simulation og køteori.

De fire følgende kapitler behandler lineære programmerings problemer. Kapitlerne 18-21 tager sig af afsætningsproblemer og præsenterer adskillige af operationsanalysens utraditionelle marketingmodeller. Endelig giver kapitel 22 en kort oversigt over informationsteori.

Man har stærkt på fornemmelsen at en lærebog af nærværende type om nogle år vil være gængs for introduktion til driftsøkonomiske metoder og modeller.

Erik Johnsen.

Russell L. Ackoff, ed.: Progress in Operations Research, Volume I, John Wiley and Sons, Inc., 1961. 505 sider.

I 1954 skrev en af operationsanalysens grand old men, professor Philip M. Morse